

TOIMITTAJALTA

Ruusu-Ristin, Suomen Salatieteellisen Tutkimusseuran, jäsenissä, jotka melkein järjestään ovat olleet (monet vieläkin ovat) Suomen Teosofisen Seuran jäseniä, elää järkähtämättömänä se käsitys, että he edustavat alkuperäistä ja varsinaista teosofista liikettä meillä. Jos he ovat muodostaneet erityisen seuran, on tämä tapahtunut ulkonaisten olosuhteitten historiallisesta pakosta, mutta ei suinkaan minkäänlaisesta mielentilan tai suunnan muutoksesta heissä itsessään. He tuntevat olevansa teosofeja. He tuntevat olevansa madame Blavatskyn henkisiä perillisiä. He tuntevat seuraavansa niiden jäljissä, jotka ensimmäisinä perustivat Teosofisen Seuran.

Sentähden he lähettivät tuon viime numerossamme julkaistun kiertokirjeen kaikille maailman teosofeille, joka kirje nähtävästi vielä ei ole aikaansaanut mitään tulosta fyysisessä maailmassa. Sentähden he myös tuntevat teosofiseksi velvollisuudekseen pitää silmänsä ja korvansa auki, jotta voisivat kiinteästi seurata teosofisen maailman tapahtumia ja mieli totuuden ja järjen valolla avoinna lausua julki asiallisen arvostelunsa tapahtumain johdosta.

Totuuden etsijähän aina seisoo kuin kuoleman kynnyksellä! Niin vakava on hänelle elämä.

*

Suomen Teosofisen Seuran julkaisema aikakauslehti, virkaveljemme „Teosofi“ kertoo heinä-elokuun numerossaan jonkinlaisesta aatteellisesta hajautumisesta Amerikan Yhdysvaltojen Teosofisessa Seurassa. Mikäli lyhyestä uutisesta selviää, on siellä olemassa vähemmistö, jota nimitetään „Back to H. P. B.“ -liikkeeksi ja joka pyrkii herättämään jälleen eloon madame Blavatskyn

aikuisen teosofisen hengen; tämän vähemmistön mielestä on arvattavasti Teosofisen Seuran nykyinen henki ja työsuunta poikennut alkuperäisestä, perustajien sille antamasta ohjelmasta. Ilmiö on muuten siksi mielenkiintoinen, että tahtoisimme kaikin mokomin tarkempaa selontekoa „Back to H. P. B.“ -liikkeen ohjelmasta ja päämääristä. Tällä kertaa saamme kuitenkin tyytyä siihen arvosteluun, minkä Teosofisen Seuran presidentti, Mrs. Annie Besant, on lausunut amerikkalaisen vähemmistön teosofisesta kannasta ja yleensä T. S:n korkeimman johdon suhtautumisesta kansallisissa seuroissa ilmeneviin erimielisyyksiin ja ristiriitoihin.

„Teosofin“ mukaan sanoo näet T. S:n presidentti „Back to H. P. B.“ -liikkeestä seuraavaa: „Tämän liikkeen tarkoituksena on ilmeisesti ollut arvostella alhaiseksi teosofisten aatteiden myöhempiä ilmauksia, ikäänkuin edistyminen olisi harhaoppia ja haluttaisiin perustaa teosofinen oikeaoppisuus.“

Nämä sanat, jotka näennäisesti ovat niin viattomia ja niin järkeen käyviä meikäläisille, jotka uskomme „kehitykseen“, antavat paljon ajatuksen aihetta vakavalle totuudenetsijälle. Syrjäyttämällä sen seikan, että olettavat Amerikan teosofisen vähemmistön alhaisen vaikuttimen elähyttämäksi, huomaamme niihin sisältyvän seuraavat kolme väitettä: 1) teosofisten aatteiden myöhemmät ilmaukset osoittavat edistymistä alkuperäisiin nähden, 2) edistyminen ei voi olla harhaoppia, ja 3) edistyneet aatteet eivät vie oikeaoppisuuteen.

Mitä nyt ensimmäiseen väitteeseen tulee, että teosofisten aatteiden myöhemmät ilmaukset osoittavat edistymistä alkuperäisiin nähden, tekee mieleemme kysyä: tarkoitetaanko ilmausten muotoa vaiko niiden henkeä? Jos tarkoitetaan niiden muotoa, silloin saatamme mielihyvällä hyväksyä arvostelussa esitettyä näkökantaa. Kukaan ei ryhdy kieltämään Mrs. Besantin, Mr. Leadbeaterin, Mr. Sinnetin y. m. suuremmoisia ansioita teosofisten oppien loogillisessa ja älyllisessä muovailussa ja järjestelyssä. Vasta Mrs.

Besantin harjaantunut äly ja aito englantilainen järjestyskyky, vasta Mr. Leadbeaterin omaperäiset yliaistilliset tutkimukset, vasta Mr. Sinnetin taitava kynä loivat valoa „tasojen“ ja „prinsiippien“ hämärään itämaalaiseen järjestelmään, loivat kosmoksen niiden alkuperäisestä kaaoksesta, — mainitaksemme yhden esimerkin. Tosin voitaisiin huomauttaa juuri tämän esimerkin yhteydessä, että tasojen ja niiden atomein ja prinsiipein positiivinen määrittely ja luokittelu on tehnyt teosofisen maailmankuvan jonkun verran niin sanoaksemme yliaistillis-materialistiseksi, mutta siitä huolimatta on tunnustettava, että teosofisten aatteiden ilmaisussa on tapahtunut huomattava edistys ja kehitys.

Onko näin ollen luultavaa, että Amerikan „Back to H. P. B.“ -liike on tarkoittanut palaamista joka kohdassa madame Blavatskyn aikuisiin muotoihin, sanontatapoihin ja termeihin? Emme, kuten sanottu, tunne tätä liikettä enmekä siis tiedä, mihin pyrkivät; jos heidän tarkoituksensa olisi palata madame Blavatskyn muotoihin, olkoon se heidän asiansa. Mutta jos he eivät sitä tarkoita, koskee heidän pyrkimyksensä epäilemättä teosofista henkeä. Siltä tuntuu, että Mrs. Besantkin arvostelussaan on heitä käsittänyt.

Jos siis Mrs. Besant ensimmäisessä väitteessään ei puhu muodollisista seikoista, vaan hengestä, sisältää hänen väitteensä seuraavan ajatuksen: teosofisten aatteiden myöhemmät ilmaukset osoittavat edistymistä alkuperäisiin nähden teosofisessa hengessä ja elämässä. Teosofinen henki on syventynyt ja laajentunut, se on kasvanut ja puhdistunut. Me ymmärrämme nyt paremmin kuin madame Blavatskyn aikana, mikä teosofia on ja mikä teosofinen liike on, — niin, ehkä Mrs. Besant itse ja Mr. Leadbeater esim. ovat henkevämpiä opettajia kuin H. P. Blavatsky aikoinaan? Amerikan teosofinen vähemmistö, joka tahtoi palata madame Blavatskyn henkeen, harrastaa niin ollen taantumusta.

Tätä Mrs. Besantin väitettä on meillä kuitenkin täysi syy pohtia ja arvostella. Se soti näet kaikkea sitä vastaan, mitä me yleensä olemme teosofiasta oppineet.

Näin olemme nimittäin oppineet: teosofinen liike on okkultinen liike, s. o. se on syntyisin Salaisesta Veljeskunnasta. Samalla tavalla ovat Salaisesta Veljeskunnasta kotoisin esim. kaikki suuret uskonnot. Vihitty opettaja on ensimmäisenä pannut jokaisen okkultisen liikkeen alulle. Hän ensimmäisenä alkuunpanijana on ollut liikkeen todellisen hengen läpäisemä ja elähyttämä. Kuinka hän muuten olisi kestänyt ja voittanut ensimmäiset suuret esteet ja vaikeudet, jotka liikkeen tielle asettuivat? Kuinka hän muuten olisi kyennyt liikkeelle antamaan sen suunnan, sen ohjelman, sen tunnussanat, sen tarkoituksen?

Jos ei niin olisi, minkä tähden esim. puhuisimme palaamisesta kristinuskon alkuperäiseen henkeen? Miksi vetoaisimme ensimmäiseen kristittyyn auktoriteettiin ja opettajaan, Jeesukseen Kristukseen? Onhan kaksi tuhatta vuotta kulunut Jeesuksen syntymästä: olemmehan siis ehtineet suunnattomasti kehittyä ja edistyä kristillisessä hengessä ja elämässä! Voimmehan me tietää paljon paremmin kuin Jeesus, mikä kristinuskon varsinainen henki on! Jos myöhempi aika aina on edistynyt entiseen verraten, silloin meidän on turha ottaa selvää kristinuskon alkuperäisestä hengestä ja tutkia Jeesuksen omaa elämänoppia. Turha on myös silloin teosofinen, vertaileva uskontotutkimuksemme.

Minkätähden itse asiassa teosofia alusta lähtien on teroittanut meille, että meidän pitää tutkia uskontojen alkuperäistä oppia juuri nähdäksemme, että nuo ensimmäiset suuret vihityt viisaat ovat opettaneet samaa kuin nykyaikainen teosofia? Minkätähden ei teosofia viitannut yksinkertaisesti nykyaikaisiin uskonnonmuotoihin, jos nämä ovat hengeltään edistyneempiä ja kehittyneempiä?

Siitä syystä – sen me tiedämme, – että teosofia pitkin matkaa on opettanut, että henkisen liikkeen alkuunpanija aina on ollut

seuraajiaan viisaampi – jollei muodollisesti, niin joka tapauksessa henkisesti katsoen. Sanooohan H. P. Blavatskykin nimenomaan „Teosofian avaimessa“ tehneensä työtä – „ei omaksi huviksemme, vaan ainoastaan koska toivomme saavamme kasvattaa muutamia yksilöitä toteuttamaan työtämme ihmiskunnan puolesta *alkuperäisen ohjelman mukaan*.“

Nyt on tietysti joka uskonnossa ja joka henkisessä liikkeessä tapahtunut edistystä ja kehitystä. Onhan liike kasvanut ja laajentunut. Ovathan uskonnot voittaneet puoleensa kokonaisia kansoja ja valtakuntia. Muodollisesti katsoen edistys ei siis ole harhaa. Mutta kun Mrs. Besant toisessa väitteessään sanoo, että „edistyminen ei voi olla harhaoppia“, täytyy sitäkin lausetta pohtia ja arvostella totuudenetsijän vakavuudella.

Se on tietysti tosi, jos se tarkoittaa edistymistä hengessä. Mutta koska semmoista edistystä on muodollisesti nähty? Ja onko semmoinen edistys edes muodollisesti mahdollinen? Eikö henki aina ole sama? Edistyminen hengessä ei merkitse, että henki muuttuisi, edistyminen hengessä merkitsee vain, että ihmisyksilö yhä enemmän ja enemmän täytyy alkuperäisellä hengellä. Edistyminen kristinuskon hengessä on sitä, että ihminen kasvaa yhä enemmän Kristuksen kaltaiseksi, yhä enemmän täytyy Kristuksen hengellä, mutta ei suinkaan sitä muuta. Edistyminen teosofian hengessä on sitä, että yhä selvemmin ymmärrämme, mitä madame Blavatsky on opettanut ja tarkoittanut, mihin hän on pyrkinyt ja tähdännyt (tai Mestarit hänen välityksellään), mutta ei suinkaan sitä, että muuttaisimme H. P. B:n alkuperäistä ohjelmaa. Voimmehan luoda uuden liikkeen, mutta jos tahdomme jatkaa H. P. Blavatskyn teosofista työtä, on meidän pysyttävä alkuperäisessä inspiratsioonissa.

Tämä alkuperäinen inspiratsioni on joka henkisessä liikkeessä sitä tärkeämpi, koska se on ainoa, joka estää oikeaoppisuuden muodostumista. Oikeaoppisuus ei koskaan ole syntynyt siten, että uskollisesti ollaan seurattu alkuperäisen Mestarin jälkiä. Oikeaoppisuus on aina syntynyt silloin, kun alkuperäisestä

inspiratsionista ollaan poikettu. Mrs. Besantin kolmas väite, että „edistyminen ei vie oikeaoppisuuteen“, pitää paikkansa ainoastaan siinä tapauksessa, että edistyminen merkitsee kasvamista alkuperäisessä hengessä ja alkuperäiseen henkeen. Sillä muuten olemme historiasta nähneet, että edistyminen ja kehitys on joka uskonnossa ja joka henkisessä liikkeessä johtanut oikeaoppisuuteen. Kehitys on tuonut mukanaan kirkon – ja kirkko on oikeaoppisuuden tyyssija.

Olemme täten joka kohdassa joutuneet katsantokantaan, joka on suoranaissessa ristiriidassa Mrs. Besantin arvostelun kanssa. Sillä emme tietenkään ole tahtoneet puolustaa Amerikan teosofista vähemmistöä, jonka näkökantoja emme tunne. Olemme puhuneet puhtaasti periaatteellisesti.

Äänemme ei tosin kauas kuulu emmekä puheellamme paljoakaan aikaansaa. Mutta olemmepahan sanoneet sanottavamme.

*

Saman „Teosofin“ uutisen mukaan Mrs. Besant myöskin määrittelee, kuten mainitsimme, millä tavalla Teosofisen Seuran korkein johto suhtautuu kansallisissa seuroissa ilmeneviin eripuraisuuksiin, ja lisää „Teosofi“ presidentin erikoisesti toivovan, että sitä asiaa koskevat kohdat hänen kirjelmästään tulisivat myöskin Suomen „T. S:n jäsenten tietoon“.

Emme tässä toista noita kohtia kokonaisuudessaan. Tyydymme mainitsemaan seuraavat lauseet, jotka sisältävät ydinajatuksen:

„En löydä säännöissä mitään sellaista kohtaa, joka sallisi kansallisen seuran eripuraisen vähemmistön valittaa pääneuvostolle . . . Vähemmistöllä, joka taistelee enemmistöä vastaan kansanvaltaisesti muodostuneessa seurassa, on ainoastaan vaihtoehtona joko yhtyä enemmistöön tai, jos se näkee

mahdottomaksi sietää enemmistöä, erota siitä. Se ei voi pyytää avukseen ketään seurana ulkopuolelta polkeakseen jalkoihinsa enemmistön päätöksen seurana sisäisissä asioissa.“

Semmoinen on siis Teosofisen Seuran veljeysohjelma. Katsokaamme nyt, mitä väitteitä ylläoleviin lauseihin sisältyy.

Näissä todella edellytetään, että „kansan ääni on Jumalan ääni“ (*vox populi, vox Dei*), ei kukaan voi kieltää niiden demokraattista luonnetta. Enemmistöllä on valta käsissään ja vähemmistön täytyy muitta mutkitta alistua. No niin, sehän on parlamentaarinen menettelytapa eikä monikaan kieltäne sen oikeutta. Onhan luonnollista, että missä eripuraisia haluja esiintyy, useimpien yhteinen halu ja tahto voittaa.

Mutta on siinä heikkokin kohta. Minkätähden näet on kansallisilla seuroilla niin suuri valta koko seuraan nähden? Minkätähden ovat siinä määrin itsenäisiä, että jos enemmistö tekee päätöksen, ei vähemmistön valitus kuulu pääneuvostolle eikä pääneuvosto kykene mitään korjaamaan? Eikö siis Teosofinen Seura olekaan kansainvälinen seura? Eikö sen kansainvälisyys mitään merkitse? Eikö se ole yhtenäinen elimistö, joka edustaa ja kuvaa ihmiskunnan yhteyttä. Eikö ihmiskunta ja ihmisyyys ole korkeampi kansallisuutta?

Mutta jos Teosofinen Seura tahtoo olla ihmiskunnan ykseyden symbolina, silloin kai sen suhde kansallisiin osastoihinsa pitäisi olla kuin äidin lapsiinsa, kuin rungon oksiansa, kuin pään ruumiin muihin jäseniin.

Tietysti on olemassa paikallisia asioita ja kysymyksiä, joita paikallisesti ratkaistaan. Semmoiset ovat useat käytännölliset ja taloudelliset kysymykset. Mutta eivätkö Teosofisen Seuran jäsenet koskaan tee mitään päätöksiä periaatteelliseen suuntaan? Eivätkö he koskaan yhdessä pohdi ja päättä niistä asioista, joita varten sanotaan, että Teosofinen Seura on perustettu: esim. totuuden etsimistä ja veljeyden toteuttamista koskevista seikoista. Ja jos heidän päätöksensä koskisivat tällaisia kysymyksiä, jos ne siis

olisivat periaatteellista laatua, eivätkö ne samalla olisi yleisiä, eivätkö ne kiinnittäisi kaikkien mieltä, eivätkö ne kuuluisi koko seuralle?

Jos tuommoisessa periaatteellisessa kysymyksessä kansallisen seuran enemmistö tekisi – sanokaamme – tyhmän päätöksen, olisi vähemmistö ensinnäkin voimaton, mutta toiseksi koko kansainvälisen seuran suuri enemmistökin, sillä „vähemmistön valitus ei kuuluisi“ eikä pääneuvosto kykenisi sekottamaan koko seuraa yhden kansallisen osaston asioihin.

Mutta lähtökohta onkin nähtävästi toinen: enemmistö ei voi tehdä tyhmiä päätöksiä. Enemmistö ei voi olla väärässä. Enemmistöllä on aina oikeus ja totuus puolellaan. Sentähden sillä on valtakini!

Kumma vain, että enemmistö aina on oleva kansallinen eikä – kansainvälinen. Vaikkakin Teosofinen Seura on kansainvälinen.

T. S:n presidentin toivomus on, että mekin suomalaiset teosofit erikoisesti painaisimme mieleemme nämä seikat. Miksikä ei?

*

Nyt sanon aivan suoraan, että yllä oleva kritiikkini on asiallinen eikä personallinen. Älköön kukaan lukijoistani ajatelko, että olen tahtonut „hyökätä Mrs. Besantin kimppuun“ tai vähimmässäkään määrässä „halventaa“ häntä. Semmoinen ei koskaan voisi olla tarkoitukseni, koska se olisi kerrassaan vastoin sekä periaatteitani että tapojani. Vaikka Ruusu-Risti onkin Teosofisesta Seurasta erillinen seura, on vanha sisäinen suhteeni Teosofiseen Seuraan muuttumaton. Rakastan sitä ja harrastan sen parasta, vaikka se on minut hyljännytkin. Olen samassa asemassa kuin Mr. A. P. Sinnett, joka ystävineen v. 1907 erosi Teosofisesta Seurasta ja perusti oman seuransa (*The Eleusinian Society*), mutta silti tunsii itsensä teosofiksi; ja vaikka Mr. Sinnett palasi takaisin – neljän vuoden kuluttua – Teosofiseen Seuraan, ei hän koskaan ollut täysin tyytyväinen T. S:n taktiikkaan ja „politiikkaan“. Niin on minunkin sydämeni

uskollisesti kiinni teosofiassa ja Teosofisessa Seurassa, vaikka tulen aina puolustamaan ja käytännössä toteuttamaan teosofin luonnollista oikeutta ja velvollisuutta asialliseen arvosteluun ja kritiikkiin, kohdatkoon se ketä „auktoriteettia“ tahansa.

Mutta suuresti on sydämeni iloinnut nytkin siitä huomiosta ja menestyksestä, mikä vasta kuluneena kesänä tuli Mrs. Besantin osaksi hänen Euroopan-matkallaan sekä Englannissa että mannermaalla. Loistavasti joka paikassa vastaanotettiin hänen loistava personallisuutensa – Lontoossa niin hyvin kuin Parisissa, Belgiassa yhtä hyvin kuin Skottilannissa. Kunniansa ja menestyksensä hän on täydellisesti ansainnut – harvat ihmiset ovat suorittaneet semmoisen elämäntyön kuin hän. Kun hän nyt lokakuun 1 p:nä tänä vuonna täyttää 74 vuotta, ajattelevat häntä rakkaudella ja kiitollisuudella kymmeneen tuhansiin nousevat ystäväjoukot. Ilmestyköön Ruusu-Ristin puolesta taaja kimppu hohtavia astraalisia ruusuja hänen auraansa, kun hän syntymäpäivänään ajattelee maailman teosofeja!

*

„Hädässä ystävä tunnetaan“, tietää vanha sananlasku, ja paikkansa tuo sana pitää. Suuri ja iloinen oli yllätykseni, kun veli *J. R. Hannulan* kaunis kiertokirje joutui käsiini. Hannula kävi luonani Helsingissä kesällä ja puheen kääntyessä Ruusu-Ristiin hän tiedusteli aikakauskirjan taloudellista asemaa. Selitin hänelle, että se oli arveluttava. Painatus- ja jakokustannukset olivat siksi suuret, että ne nielevät enemmän kuin tilaukset tuottivat – pieni kalkyyli tämän heti osoitti: ensimmäinen puoli vuosikerta maksoi minulle Smk. 26,359:23 (painos 1,200 kappaletta); jos tilaajia olisi tuhat kappaletta, tekisi niiden tuottama netto tulo Smk. 45, 000:– eli puolelta vuodelta Smk 22,500, siis melkein neljä tuhatta markkaa alle menojen. Nyt on koko vuoden tilaajia todellisuudessa vain

vähän yli 800 (netto siis noin Smk. 36,000:–), mutta puolen vuoden tilaajia oli pari sataa lisää, ja vaikka useimmat eivät ole tilaustaan uudistaneet, saattaa tämä vielä tapahtua. Voimme siis laskea, että Ruusu-Ristillä on noin tuhat tilaajaa ympäri vuoden. Mutta silloinkin tappio tekee 7 á 8 tuhatta markkaa. Ilmoituksista kertyy tosin vähäsen ja Amerikan tilaukset (4 dollaria) tekevät Suomen rahassa verrattain paljon, mutta kumpiakin on niin vähäsen! Sodan jälkeen ei aikakauskirjamme ole päässyt minkäänlaiseen vauhtiin Amerikan suomalaisten kesken. Välistä haaveilen, että jos amerikkalaiset veljemme oikein sankoissa joukoissa tilaisivat Ruusu-Ristiä, nyt kun dollari on niin suuressa arvossa, niin oi, kuinka pian Ruusu-Ristin taloudellinen asema paranisi!

Ja eräs kohta, joka minulle personallisesti on vakava, on se, että saan antaa aikani ja työni Ruusu-Ristin hyväksi mitään aineellista hyvitystä itse siitä nauttimatta. Tämä on kerrassaan luonnotonta taloudellisesti näin kireänä aikana. Eihän siihen kukaan ole syyssä, olot ovat vaikeat itsessään, mutta meidän teosofein tunnussanamme nykyään on: pääsemmekö kunnialla tämän materialistisen aikakauden ohi? Ainakin meidän pitäisi yrittää! Ja luulen, ettei se yrityskään käy pänsä muuten kuin yhteisvoimin!

Ensimmäinen pieni avustus (Smk. 50:–) saapui Ruusu-Ristille heti Hannulan kiertokirjeen ilmestyttyä. Tässä yhteydessä tahdon myös kiitollisuudella mainita eräästä suuresta amerikkalaisesta avustuksesta, joka saapui luokseni jo viime vuonna, vaikka vasta tänä vuonna pääsin selville rahojen käyttämisestä (alkuperäinen kirje oli postissa joutunut hukkaan). Muutamat ystävät Clevelandissa, Ohio, olivat keränneet ja lähettäneet minulle Mr. Nicholas Johnsonin välityksellä 100 dollaria, joka silloisen kurssin mukaan teki Smk. 2,406:25. Nämä rahat olivat minun personallisen työni edistämiseksi ja merkitsin ne heti Ruusu-Ristin tiliin. Ollappa nyt paljon semmoisia ystäviä Atlantin tuolla puolen!

Julkaisen toisessa kohden muutamia vastauksia viime numerossa asettamaani kysymykseen, mitä olisi tehtävä

Ruusu-Ristin hyväksi. Olen nyt itsekin sitä mieltä, että osakeyhtiö ei ole hyvä ehdotus. Sitä vastoin jonkunlainen kannatusliitto saattaa olla paikallaan. Tilaushintaa en missään tapauksessa tahtoisi korottaa, mieluummin sitten muuttaa Ruusi-Ristin ulkoasua ja kokoa. Mutta tulkoon päätös minkälainen tahansa, se ei estä ystäviä nyt jo Hannulan ehdotuksen mukaan ojentamasta auttavaa kättänsä ei ainoastaan Ruusu-Ristille, vaan minullekin.

Ensi vuonna on saatava tilaajien lukumäärä kolminkertaiseksi! Vai eikö Ruusu-Risti ole lukijoitaan tyydyttänyt? Eikö sen puolesta kannata ponnistaa?

*

Tieteellisissä piireissä ovat kaikkialla viime vuosina herättäneet tavatonta huomiota saksalaisen matemaatikon ja fyysikon, professori *Einsteinin* uudet teoriat ja näkökannat, jotka uhkaavat mullistaa koko vanhan, enemmän tai vähemmän materialistisen, käsityksemme maailmankaikkeudesta ja viedä ihmiskunnan ajattelua suurin askelin eteenpäin kohti okkultis-filosofista käsityskantaa. Toivon, että tässä numerossa julkaistu, Ruusu-Ristiä varten kirjoitettu silmäys Einsteinin oppeihin herättää ansaittua mielenkiintoa lukijoissa.

*

Tässä numerossa painettu jäljennös rouva Esteri Weissenbergin maalaamasta allekirjoittaneen muotokuvasta ei tietenkään anna oikeata käsitystä rouva W:n taiteesta. Ruusu-Ristin nykyinen paperi ei ole edullinen autotyypioille. Mutta kun näkee Esteri Weissenbergin muotokuvia semmoisina kuin ne ovat lähteneet taiteilijan kädestä, silloin heti tunnustaa, että tässä on taiteilija, joka vanhaan hyvään tapaan maalaa ihmisten kuvat niin, että ne tuntee. Värit ovat pehmeät, lämpimät ja luonnolliset.

Kasvojen ilme on sattuva ja karakteristinen. Rouva W. etsii taiteessaan sielua, mutta ei muodon kustannuksella. Hänen tauluistaan oli näyttely „Naisten Äänen“ toimistossa. Olen yhtä mieltä tohtori Maikki Fribergin kanssa siitä, että rouva Weissenbergin taide ansaitsee kaikkea huomiota ja että ihmisten pitäisi kilvan rientää tilaamaan häneltä muotokuvia. Rouva W. tekee hyvää työtä halvalla, ja muotokuvamaalaus on meillä vielä aivan liian vähän muodissa. Tuhlataan niitä rahoja paljoo joutavampaan – miksei niitä riittäisi kulttuurityöhönkin?

*

Tätä kirjoittaessani istun vanhassa huoneessani Tonttulassa, Teosofisen Seuran Päämajassa. Niin ovat kohtalon tiet kiertyneet. Helsingistä olen muuttanut takaisin tänne, ja kuinka kaikki tuntuu rakkaalta ja kodikkaalta. Kolme ja puoli vuotta asuin ensimmäisessä huoneessani alakerrassa, kolme ja puoli vuotta nykyisessä huoneessani täällä yläkerrassa ja kolme ja puoli vuotta olin ulkona „maailmalla“. Nyt olen jälleen vanhassa kodissani. Mitähän Karman Herrat nyt aikovat ja tahtovat?

Joka tapauksessa on postiosoitteeni tästä lähtien taas *Äggelby*.

*

Olen koko kesän ollut terveydeltäni heikko. Lääkäri kielsi minulta kaiken varsinaisen työn. En saanut rasittaa aivojani.

En näin ollen ole kyennyt valmistamaan kirjaani „Kuka Jeesus oli?“ eikä tämä kirja siis ilmesty vielä jouluksi.